

KLIIMAMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
Justiits- ja Digiministeerium

17.02.2026 nr 1-4/26/665

Joogivee võtukohtade andmete
juurdepääsu piirangutest

Käesolevaga teavitame, et Kliimaministeeriumil on kavas välja töötada seaduse muudatus, millega seatakse piirangud teatud puurkaevude geograafiliste koordinaatide ning nende sanitaarkaitse- ja hooldusala ulatuse andmete kättesaadavusele Eesti looduse infosüsteemis (edaspidi EELIS), mis on puurkaevude andmete primaarne infoallikas mitmele riiklikule, sealhulgas teie asutuse valduses oleva infosüsteemile. Nimetatud andmete jääb edaspidi juurdepääs üksnes asjaomastel asutustel ja vee-ettevõtjatel.

Kõnealune nõue tuleneb direktiivist (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta¹ (edaspidi joogiveedirektiiv), mille artikli 8 lõike 2 punkti a alapunkti iii kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et kõigi valgaladel asuvate veevõtukohtade geograafilised koordinaadid on kaitstud ning neid edastatakse üksnes asjakohastele asutustele ja veekäitlejatele, kuna tegemist on rahvatervise ja avaliku julgeoleku seisukohast tundlike andmetega. Lisaks direktiivis sätestatule on kavas piirata juurdepääsu ka puurkaevude sanitaarkaitse- ja hooldusala ulatuse andmetele, kuna nende põhjal on võimalik tuvastada puurkaevu täpne asukoht ning seega kuuluvad ka need andmed tundlike hulka.

Vastavalt joogiveedirektiivi artikli 3 lõike 3 punktile jäävad joogiveedirektiivi kohaldamisalasse joogiveevarustuseks mõeldud veevõtukohad, mille keskmine tootlikkus on vähemalt 10 m³ ööpäevas või mida kasutab vähemalt 50 inimest, samuti juhtumid, kus veega varustamine toimub äri- või avalik-õigusliku tegevuse raames (näiteks eraldiseisvad hooldekodud, hotellid jms). Eesti eripära kontekstis puudutab see eelkõige joogivee võtuks rajatud puurkaevusid, mida on praeguse seisuga ligikaudu 2 200.

Euroopa Komisjoni 8. oktoobril 2025 algatatud rikkumismenetluse nr 2025/2122 raames heitis Komisjon Eestile ette joogiveedirektiivi mittenõuetekohast ülevõtmist, sealhulgas ka käesoleva kirja teises lõigus viidatud artikli osas. Eesti nõustus Komisjoni etteheitega ning võttis kohustuse esitada seadusemuutmise eelnõu Vabariigi Valitsusele 2026. aasta neljandas kvartalis.

Kooskõlas vastusega rikkumismenetluse kirjale koostab Kliimaministeerium vajaliku seaduse muutmise eelnõu ning kaasab asjaomaseid asutusi kavandatava eelnõu arutelusse. Muudatuse tulemusena piiratakse veevõtukohtade geograafiliste koordinaatide ning sanitaarkaitse- ja hooldusala ulatuse andmete avalikustamist ning nimetatud andmete antakse EELISes asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe (AK) märke.

¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020L2184&qid=1770803451353

Samuti analüüsitakse, millised asutused kuuluvad asjaomaste asutuste nimekirja. Esialgsel hinnangul kuuluvad „asjaomaste asutuste“ hulka:

- Kliimaministeerium, Sotsiaalministeerium, Justiits- ja digiministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaagentuur, Eesti Geoloogiateenistus, Maa- ja Ruumiamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;
- vee-ettevõtjad;
- vastavat litsentsi omavad hüdrogeoloogiliste tööde teostajad;
- keskkonnaekspertid (seire, audit, KMH ja KSH küsimustes);
- KOVid;
- ehitus- ja projekteerimise ettevõtted;
- notarid;
- puurkaevude omanikud (oma puurkaevu(de) kohta), kinnistu omanikud, kuhu jääb puurkaeva sanitaar- või hooldusala.

Palume teie hinnangut, kas asjaomaste asutuste nimekiri vajaks muutmist või täiendamist ning ootame teie vastuse hiljemalt 9. märtsiks. Samuti palume arvestada oma andmebaaside ja infosüsteemide edasise arendamise kavandamisega sellega, et tagada tuleb veevõtukohtade geograafiliste koordinaatide kaitse ja andmete esitamine üksnes asjakohastele asutustele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristjan Truu

merenduse ja veekeskkonna asekancler

Sama: Keskkonnaamet, Keskkonnaagentuur, Eesti Geoloogiateenistus, Terviseamet, Maa- ja Ruumiamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, evel@evel.ee

Koopia: metsaosakond, ehituse- ja elukeskkonna osakond, elurikkuse kaitse osakond, kriisijuhtimise ja infoturbe osakond, strateegia, analüüsi ja digiarengu osakond

Jelena Hannus, 626 2898

jelena.hannus@kliimaministeerium.ee